Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prezentate la 24 noiembrie 2022 [1]

Cauza C-234/21

Défense Active des Amateurs d'Armes ASBL,
NG,
WL
împotriva
Conseil des ministres

[cerere de decizie preliminară formulată de Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională, Belgia)]

„Trimitere preliminară – Apropierea legislațiilor – Controlul achiziționării și deținerii de arme de foc – Arme de foc interzise – Directiva 91/477/CEE – Articolul 7 alineatul (4a) – Regim tranzitoriu pentru anumite arme de foc semiautomate – Lipsa prerogativei statelor de a prevedea un regim tranzitoriu pentru armele cu gloanțe oarbe – Articolul 1 alineatul (1) punctul 1 – Noțiunea de armă de foc – Necesitatea autorizării pentru deținerea de arme cu gloanțe oarbe – Validitate – Egalitate în fața legii – Dreptul de proprietate"

1. În cadrul unei acțiuni formulate împotriva reformei Legii privind armele [2], Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională, Belgia) are îndoieli cu privire la validitatea articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477/CEE [3], introdus prin Directiva (UE) 2017/853 [4] și transpus în ordinea juridică belgiană ca urmare a reformei menționate.

2. În temeiul acestei reforme legislative, în anul 2019, anumite tipuri de arme semiautomate, a căror achiziționare și deținere erau autorizate anterior, au fost interzise în Belgia. În schimb, aceleași arme, dacă fuseseră achiziționate în mod legal și înregistrate înainte de 13 iunie 2017, au rămas autorizate, cu titlu tranzitoriu și în anumite condiții, în temeiul prerogativei oferite în acest sens statelor membre de noul articol 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477.

1 Limba originală: spaniola.

2 Loi du 5 mai 2019 portant des dispositions diverses en matière pénale et en matière de Cultes, et modifiant la loi du 28 mai 2002 relative à l'euthanasie et le Code pénal social (Legea din 5 mai 2019 privind diverse dispoziții în materie penală și în materia cultelor și de modificare a Legii din 28 mai 2002 privind eutanasia și Codul penal social) (*Moniteur belge* din 24 mai 2019, p. 50023; denumită în continuare „Legea din 5 mai 2019"). Această lege a modificat Loi du 8 juin 2006 réglant des activités économiques et individuelles avec des armes [Legea din 8 iunie 2006 privind reglementarea activităților economice și individuale cu arme (*Moniteur belge* din 9 iunie 2006, p. 29840; denumită în continuare „Legea privind armele")].

3 Directiva Consiliului din 18 iunie 1991 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (JO 1991, L 256, p. 51). Această directivă a fost abrogată prin Directiva (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (JO 2021, L 115, p. 1).

4 Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017 de modificare a Directivei 91/477/CEE a Consiliului privind controlul achiziționării și deținerii de arme (JO 2017, L 137, p. 22).

3. Cu toate acestea, regimul tranzitoriu menționat la articolul respectiv nu se aplică proprietarilor de arme semiautomate transformate pentru a putea trage gloanțe oarbe sau muniție pirotehnică de semnalizare sau pentru a expulza substanțe iritante sau alte substanțe active ori proprietarilor de arme semiautomate transformate în arme de spectacol sau acustice.

4. Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională) sesizează Curtea solicitându-i să se pronunțe cu privire la validitatea articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477. Ea consideră că această dispoziție ar putea fi contrară dreptului la egalitate în fața legii, dreptului la nediscriminare și dreptului de proprietate, prevăzute la articolele 20, 21 și, respectiv, 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta"), precum și principiului protecției încrederii legitime.

I. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii. Directiva 91/477

5. Articolul 1 prevede:

„(1) În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. «armă de foc» înseamnă orice armă portabilă cu țeavă care poate expulza, este concepută să expulzeze sau poate fi transformată să expulzeze o alice, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie, cu excepția cazului în care este exclusă de la definiția respectivă pentru unul dintre motivele enumerate în secțiunea III din anexa I. Armele de foc sunt clasificate în secțiunea II din anexa I.

   Se consideră că un obiect poate fi transformat pentru a expulza o alice, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie dacă:

   (a) are aspectul unei arme de foc și

   (b) ca urmare a construcției sale sau a materialului din care este confecționat poate fi […] transformat în acest scop;

2. «componentă esențială» înseamnă țeava, cadrul, recuperatorul, inclusiv recuperatoarele superior și inferior, după caz, manșonul mobil, cilindrul, cuiul percutor sau închizătorul, care, în calitate de obiecte separate, sunt incluse în categoria armelor de foc pe care sunt montate sau sunt concepute să se monteze;

[…]

4. «arme de alarmă și arme de semnalizare» înseamnă dispozitive echipate cu un tub de cartuș, care sunt proiectate numai pentru a trage gloanțe oarbe sau cartușe pirotehnice de semnalizare sau pentru a expulza substanțe iritante sau alte substanțe active și care nu pot fi transformate pentru a expulza o alice, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie;

5. «arme de spectacol și arme acustice» înseamnă arme de foc transformate cu scopul specific de a fi utilizate în mod exclusiv pentru a trage gloanțe oarbe, de exemplu în reprezentații teatrale, sesiuni fotografice, filme și înregistrări de televiziune, reconstituirea unor evenimente istorice, parade, evenimente sportive și instruire;

6. «arme de foc dezactivate» înseamnă arme de foc care au fost făcute definitiv improprii folosirii, prin dezactivare, asigurându-se că toate componentele esențiale ale armei de foc în cauză au devenit definitiv nefuncționale și imposibil de demontat, înlocuit sau modificat, într-un mod care să nu permită în niciun fel reactivarea armei de foc;

[…]"

6. Articolul 3 prevede:

„Statele membre pot adopta, în cadrul propriilor legislații, măsuri mai stricte decât cele prevăzute în prezenta directivă […]"

7. Articolul 6 prevede:

„(1) Fără a aduce atingere articolului 2 alineatul (2), statele membre iau toate măsurile necesare pentru a interzice achiziționarea și deținerea de arme de foc, de componente esențiale și de muniție clasificate în categoria A. Acestea se asigură că armele de foc, componentele esențiale și muniția care sunt deținute în mod ilegal, cu încălcarea acestei interdicții, sunt confiscate.

(2) În scopul protejării infrastructurii critice, a transporturilor comerciale maritime și a convoaielor cu valoare ridicată, precum și în scopuri de apărare națională, scopuri educaționale, culturale, istorice și de cercetare și fără a aduce atingere articolului 6 alineatului (1), autoritățile naționale competente pot acorda, în cazuri individuale, în mod excepțional și justificate în mod corespunzător, autorizații pentru arme de foc, componente esențiale și muniție clasificate în categoria A, dacă acest lucru nu contravine siguranței sau ordinii publice.

[…]

(6) Statele membre pot autoriza practicanții de tir sportiv să achiziționeze și să dețină arme de foc semiautomate clasificate la punctele 6 și 7 din categoria A, sub rezerva următoarelor condiții:

[…]"

8. Articolul 7 alineatul (4a) prevede:

„Statele membre pot decide să confirme, să reînnoiască sau să prelungească autorizațiile pentru armele de foc semiautomate încadrate la punctul 6, 7 sau 8 din categoria A pentru o armă de foc care a fost clasificată la categoria B și achiziționată legal și înregistrată înainte de 13 iunie 2017, cu condiția respectării celorlalte condiții stabilite în prezenta directivă[…]"

9. Anexa I secțiunea II are următorul cuprins:

„II. În sensul prezentei directive, armele de foc se clasifică în următoarele categorii:

A.

Categoria A – Arme de foc interzise

1. Instrumente și lansatoare militare cu efect exploziv.

2. Arme de foc automate.

3. Arme de foc camuflate sub forma unui alt obiect.

4. Munițiile cu proiectile perforante, explozive sau incendiare, la fel ca și proiectilele pentru aceste muniții.

5. Munițiile pentru pistolete și revolvere cu proiectile expansive, ca și aceste proiectile, mai puțin în ceea ce privește armele de vânătoare sau de tir cu țintă, pentru persoanele obișnuite să folosească aceste arme.

6. Arme de foc automate care au fost transformate în arme de foc semiautomate fără a aduce atingere articolului 7 alineatul (4a).

7. Oricare dintre următoarele arme de foc semiautomate cu percuție centrală:

   (a) arme de foc cu țeavă scurtă care permit lansarea a peste 21 de cartușe fără reîncărcare, în cazul în care:

      (i) un încărcător cu o capacitate de peste 20 de cartușe face parte din arma de foc respectivă sau

      (ii) în aceasta este inserat un încărcător detașabil cu o capacitate care depășește 20 de cartușe;

   (b) arme de foc cu țeavă lungă care permit lansarea a peste 11 cartușe fără reîncărcare, în cazul în care:

      (i) un încărcător cu o capacitate de peste 10 cartușe face parte din arma de foc sau

      (ii) în aceasta este inserat un încărcător detașabil cu o capacitate care depășește 10 cartușe.

8. Arme de foc semiautomate cu țeavă lungă (adică arme de foc concepute inițial pentru tragere de la nivelul umărului) a căror lungime poate fi redusă la mai puțin de 60 cm fără ca acestea să își piardă funcționalitatea, cu ajutorul unui pat rabatabil sau telescopic sau al unui pat ce poate fi demontat fără a folosi unelte.

9. Orice arme de foc din această categorie care au fost transformate în arme cu muniție oarbă, pentru a expulza substanțe iritante, alte substanțe active sau muniție pirotehnică sau care au fost transformate în arme de spectacol sau acustice.

[…]"

B. Dreptul belgian. Legea privind armele[5]

10. Potrivit articolului 3 alineatul 1:

„Sunt considerate arme interzise:

[…]

19° armele de foc automate care au fost transformate în arme de foc semiautomate;

20° armele de foc semiautomate cu țeavă lungă a căror lungime poate fi redusă la mai puțin de 60 cm fără ca acestea să își piardă funcționalitatea, cu ajutorul unui pat rabatabil sau telescopic sau al unui pat ce poate fi demontat fără a folosi unelte."

11. Articolul 3 alineatul 4 prevede:

„Armele de foc care au fost transformate pentru a trage gloanțe oarbe, pentru a expulza substanțe iritante, alte substanțe active sau muniție pirotehnică sau care au fost transformate în arme de spectacol sau acustice și armele de foc care nu au fost transformate în acest scop, dar sunt utilizate exclusiv pentru a trage cartușele sau substanțele citate anterior rămân în categoria în care au fost repartizate pe baza alineatelor 1 și 3."

12. În temeiul articolului 45/2:

„Persoanele care au achiziționat în mod legal și au înregistrat înainte de 13 iunie 2017 o armă menționată la articolul 3 alineatul 1 punctele 19° și 20°, fie pe bază de autorizație, fie prin înregistrare pe baza unui permis de vânătoare, a unui certificat de protecție special sau a unei licențe pentru practicanții de tir sportiv ori prin înregistrare în registrul unei persoane autorizate pot continua să dețină arma respectivă, cu condiția îndeplinirii celorlalte condiții legale privind deținerea de arme. Această armă poate fi cedată numai unor practicanți de tir sportiv prevăzuți la articolul 27 alineatul 3 al patrulea paragraf și unor armurieri, unor colecționari sau unor muzee autorizate în acest scop. Arma de foc poate fi de asemenea dezactivată în conformitate cu articolul 3 alineatul 2 punctul 3° sau poate face obiectul unui abandon."

II. Situația de fapt, litigiul și întrebarea preliminară

13. La 22 noiembrie 2019, asociația Défense Active des Amateurs d'Armes ASBL și două persoane fizice au sesizat Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională) cu o acțiune împotriva mai multor articole din Legea din 5 mai 2019[6], de modificare a Legii privind armele, privind transpunerea Directivei 2017/853 în dreptul belgian.

14. Potrivit instanței de trimitere, în Belgia, armele semiautomate transformate pentru a trage gloanțe oarbe au putut fi vândute în mod liber. De la intrarea în vigoare a articolului 153 alineatul 5 și a articolului 163 din Legea din 5 mai 2019[7], persoanele care achiziționaseră astfel de

[5] Articolele sunt prezentate în forma în care au fost modificate prin Legea din 5 mai 2019.

[6] În măsura în care este relevant pentru prezenta cauză, contestația a fost îndreptată împotriva articolului 153 alineatul 5 coroborat cu articolul 163, care au modificat articolul 3 alineatul 4 și, respectiv, articolul 45/2 din Legea privind armele.

[7] Intrarea în vigoare a avut loc la 3 iunie 2019.

arme au devenit proprietari fie ai unei arme interzise, fie ai unei arme care, în lipsa autorizației necesare, nu putea fi regularizată, autorizația trebuind, în principiu, să fie obținută înainte de achiziționarea armei.

15. În schimb, proprietarii de arme de foc semiautomate autentice (netransformate) care le-au achiziționat în mod legal și le-au înregistrat înainte de 13 iunie 2017 beneficiază de un regim tranzitoriu care le permite să le păstreze [8].

16. Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională) explică modul în care Directiva 2017/853, din rațiuni de protecție a siguranței publice, a modificat Directiva 91/477 și a inclus armele semiautomate în lista armelor de foc interzise (categoria A punctele 6-8). Din rațiuni similare, armele transformate pentru a fi utilizate cu gloanțe oarbe au fost adăugate în aceeași listă în categoria A punctul 9 [9].

17. Această modificare:

– a abilitat statele membre să instituie un regim tranzitoriu de care proprietarii de arme semiautomate clasificate în categoria A punctele 6-8 pot beneficia numai cu condiția ca ei să le fi achiziționat în mod legal și să le fi înregistrat înainte de 13 iunie 2017;

– nu a permis statelor membre să instituie un astfel de regim tranzitoriu pentru cei care au achiziționat aceleași arme, dar care au fost transformate pentru a fi utilizate cu gloanțe oarbe.

18. În consecință, dacă armele, atât cele semiautomate (categoria A punctele 6-8), cât și cele transformate în arme cu muniție oarbă (categoria A punctul 9), ar fi fost achiziționate *după* 13 iunie 2017, proprietarii lor sunt supuși aceluiași tratament nefavorabil, întrucât nu beneficiază de niciun regim tranzitoriu [10].

19. În schimb, există o inegalitate de tratament între proprietarii de arme semiautomate din categoria A punctele 6-8 în raport cu proprietarii de arme din categoria A punctul 9 în cazul în care atât primii, cât și cei din urmă le-au achiziționat *înainte* de 13 iunie 2017. Astfel, primii pot beneficia de regimul tranzitoriu, însă cei din urmă nu.

[8] Directiva 2017/853 prevede aceeași schemă cu privire la armele cu gloanțe oarbe din categoriile B și C din secțiunea II din anexa I (supuse autorizării și, respectiv, declarării), astfel încât orice armă va fi supusă regimului (interdicție, autorizare sau declarare) care îi era aplicat înainte de a fi transformată într-o armă cu gloanțe oarbe. Întrucât îndoielile instanței de trimitere se referă numai la armele interzise, ne vom concentra analiza asupra categoriei A punctul 9, lăsând deoparte categoria B punctul 8 și categoria C punctul 5.

[9] Deși punctul 9 se referă la „[o]rice arme din această categorie [A] care au fost transformate în arme cu muniție oarbă, pentru a expulza substanțe iritante, alte substanțe active sau muniție pirotehnică sau care au fost transformate în arme de spectacol sau acustice", prezentul litigiu privește exclusiv armele care au fost transformate în arme cu muniție oarbă (punctul B.14 din decizia de trimitere). Prin urmare, în scopul examinării prezentei cauze, în lipsa altor precizări, trimiterea la categoria A punctul 9 se va limita la arme cu gloanțe oarbe.

[10] Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională) declară că interzicerea absolută a acestor arme *începând cu 13 iunie 2017* era previzibilă de la publicarea Directivei 2017/853. Ea invocă Hotărârea din 3 decembrie 2019, Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul (C-482/17, EU:C:2019:1035; denumită în continuare „Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul"), pentru a susține că această interdicție era compatibilă cu dreptul de proprietate și cu protecția încrederii legitime.

20. În opinia instanței de trimitere, Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul nu permite să se stabilească dacă această diferență de tratament este conformă cu principiul egalității și nediscriminării, cu principiul încrederii legitime și cu dreptul la respectarea proprietății bunurilor [11].

21. În acest context, Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională) adresează Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477/CEE coroborat cu secțiunea II categoria A punctele 6-9 din anexa I la aceeași directivă încalcă articolul 17 alineatul (1) și articolele 20 și 21 din [cartă] și principiul protecției încrederii legitime, în măsura în care nu autorizează statele membre să prevadă un regim tranzitoriu pentru armele de foc încadrate în categoria A9 care au fost achiziționate în mod legal și înregistrate înainte de 13 iunie 2017, însă le permite să prevadă un regim tranzitoriu pentru armele de foc vizate în categoriile A6-A8 care au fost achiziționate în mod legal și înregistrate înainte de 13 iunie 2017?"

III. Procedura în fața Curții

22. Cererea de decizie preliminară a fost înregistrată la grefa Curții la 12 aprilie 2021.

23. Au depus observații scrise asociația reclamantă, NG și WL, guvernul belgian, Consiliul, Parlamentul și Comisia Europeană. Aceste trei instituții, precum și guvernul belgian au participat la ședința care a avut loc la 19 septembrie 2022.

IV. Apreciere

A. Observații introductive

1. Delimitarea litigiului

24. Directiva 91/477 distingea, în versiunea sa inițială, mai multe categorii de arme de foc: A („arme de foc interzise"), B („arme de foc supuse autorizării"), C („arme de foc care fac obiectul declarării") și D („alte arme de foc") [12].

25. Directiva 2017/853 a reformat această clasificare prin interzicerea anumitor arme semiautomate care până atunci fuseseră incluse în mod generic în categoria B punctele 1 și 4 (în funcție de tipul de arme de foc cu țeavă scurtă sau lungă) ca arme de foc supuse autorizării.

26. Ca urmare a acestei reforme, o serie de arme de foc semiautomate clasificate anterior în categoria B (supuse autorizării) au fost incluse în categoria A (arme interzise).

[11] Potrivit Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională), Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul nu a examinat decât lipsa unui regim tranzitoriu pentru armele din categoria A punctele 6, 7 sau 8, dobândite *după* 13 iunie 2017 (punctul B.18.3 din decizia de trimitere). În speță, este vorba despre aceeași lipsă a unui regim tranzitoriu pentru armele din categoria A punctul 9, achiziționate *înainte* de această dată.

[12] Reforma efectuată prin Directiva 2008/51/CE [a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 de modificare a Directivei 91/477/CEE a Consiliului privind controlul achiziționării și deținerii de arme (JO 2008, L 179, p. 5)] a menținut această structură, limitându-se la a modifica conținutul categoriei B.

27. Mai precis, în secțiunea II din anexa I, categoria A a fost modificată pentru a include printre altele trei subcategorii [13]:

– arme de foc automate transformate în arme de foc semiautomate (punctul 6);

– arme de foc semiautomate cu percuție centrală cu țeavă scurtă și lungă, cu capacitate de tragere și cu un încărcător care depășește o anumită capacitate (punctul 7);

– arme de foc semiautomate cu țeavă lungă cu pat rabatabil (punctul 8).

28. În plus, a fost creată o subcategorie în categoria A (punctul 9), care include „orice arme [incluse în categoria A] care au fost transformate în arme cu muniție oarbă […]".

29. Legiuitorul Uniunii a ținut seama de faptul că transferul acestor arme din categoria B în categoria A însemna că un număr mare de proprietari de arme semiautomate achiziționate în mod legal urmau să fie privați de proprietatea lor (interdicția achiziționării și deținerii lor urma să implice confiscarea acestora) [14].

30. Pentru acest motiv, el a prevăzut, într-un nou articol 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477, prerogativa statelor membre de a confirma, de a reînnoi sau de a prelungi autorizațiile acordate pentru armele de foc semiautomate clasificate în categoria A punctele 6-8 corespunzătoare armelor de foc care fuseseră clasificate în categoria B și care fuseseră achiziționate în mod legal și înregistrate înainte de 13 iunie 2017 (data intrării în vigoare a Directivei 2017/853).

31. Totuși, acest regim tranzitoriu nu menționează armele din categoria A punctul 9, și anume cele care ar fi fost transformate pentru a trage gloanțe oarbe. Tăcerea dispoziției menționate cu privire la acestea din urmă [15], coroborată cu trimiterea expresă la armele din categoria A punctele 6-8, sugerează că dispoziția amintită ar trebui interpretată în mod literal: numai proprietarii primelor (armele care nu au fost transformate), iar nu și cei ai celor din urmă (armele care au fost transformate) ar putea beneficia de regimul tranzitoriu.

32. Nu considerăm posibilă o interpretare a articolului 7 alineatul (4a) care să îi extindă domeniul de aplicare astfel încât să includă, pe lângă armele de foc semiautomate care nu au fost transformate, clasificate în categoria A punctele 6-8, armele de foc semiautomate transformate pentru a trage gloanțe oarbe, care sunt incluse în categoria A punctul 9 din Directiva 91/477, ca urmare a modificării Directivei 2017/853 [16].

33. Această interpretare ar fi în contradicție cu modul de redactare a articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477, care, insistăm, nu menționează armele de foc din categoria A punctul 9, care rezultă din adaptarea (pentru a trage gloanțe oarbe) armelor de foc din categoria A punctele 6-8.

[13] Categoria A punctele 1-5 a rămas așa cum exista deja. Alte tipuri de arme semiautomate au fost incluse în categoria B.

[14] Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 91/477.

[15] În opinia guvernului belgian, care a argumentat astfel după examinarea parcursului legislativ, a fost vorba despre o omisiune. În schimb, Parlamentul, Consiliul și Comisia au susținut în ședință că excluderea era intenționată, având în vedere inconvenientele pe care le-ar implica orice altă soluție.

[16] Comisia pare să se refere la această interpretare atunci când, în observațiile sale scrise (punctul 73 și următoarele), susține că nu articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 este cel care creează o diferență de tratament între proprietarii de arme de diferite categorii, ci legea belgiană care se prevalează de această dispoziție, având posibilitatea de a refuza confirmarea, reînnoirea sau prelungirea autorizațiilor acordate pentru arme semiautomate din categoria A punctele 6, 7 sau 8.

34. Recunoaștem că, pentru Curte, o *interpretare conformă* a articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477[17] ar fi mai convenabilă pentru a evita consecințele asociate unei eventuale declarări a invalidității acestuia. Potrivit acestei teze, ar fi suficient să se considere că regimul tranzitoriu se extinde și la armele de foc semiautomate din categoria A punctul 9, chiar dacă dispoziția menționată nu le include în mod literal.

35. Cu toate acestea, considerăm că nu este posibil să se înlocuiască sau să se denatureze intenția legiuitorului atunci când acesta a optat pentru un regim tranzitoriu care privește *expressis verbis* numai anumite categorii de arme, iar nu pe altele. Cu atât mai puțin cu cât, astfel cum s-a arătat în ședință, această măsură a fost adoptată în mod conștient și intenționat.

36. După cum a arătat Curtea, „o interpretare a unei dispoziții a dreptului Uniunii nu poate avea ca rezultat să lipsească de orice efect util textul clar și precis al acestei dispoziții. Astfel, din moment ce sensul unei dispoziții a dreptului Uniunii reiese fără ambiguitate chiar din modul de redactare a acesteia, Curtea nu se poate abate de la această interpretare”[18].

37. În aceste condiții, îndoielile cu privire la validitatea articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 (astfel cum a fost modificată) se întemeiază pe faptul că proprietarii de arme semiautomate cu gloanțe oarbe au fost trecuți în categoria A[19] și, prin urmare, nu mai au opțiunea de a le păstra. Dacă această dispoziție încalcă drepturile evidențiate de instanța de trimitere, precum și principiul protecției încrederii legitime este o problemă pe care numai Curtea poate să o rezolve.

2. Admisibilitatea întrebării preliminare

38. Potrivit Comisiei, cererea de decizie preliminară este inadmisibilă, întrucât ar fi ipotetică. În opinia sa:

– articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 impune condiții stricte regimului tranzitoriu: deținerea armelor de foc în cauză trebuie să fi fost supusă autorizării prealabile și înregistrării înainte de 13 iunie 2017;

– întrucât în Belgia armele de foc semiautomate transformate în arme cu gloanțe oarbe nu erau supuse Legii privind armele (se puteau vinde în mod liber) până la transpunerea Directivei 2017/853, acestea nu necesitau o autorizare prealabilă sau o înregistrare;

– în aceste condiții, chiar dacă articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 ar fi inclus armele din categoria A punctul 9 în regimul tranzitoriu, Belgia nu ar fi putut să pună în aplicare prerogativa oferită de această dispoziție.

[17] Această posibilitate a fost evocată de Curte în ședință. Unii dintre intervenienți nu au respins-o, în timp ce alții au considerat-o *contra legem*.

[18] Hotărârea din 20 septembrie 2022, VD și SR (C-339/20 și C-397/20, EU:C:2022:703, punctul 71), care citează Hotărârea din 25 ianuarie 2022, VYSOČINA WIND (C-181/20, EU:C:2022:51, punctul 39).

[19] Astfel cum vom clarifica în continuare, ne referim la armele semiautomate cu gloanțe oarbe care până atunci erau supuse autorizării (categoria B) în temeiul Directivei 91/477, chiar dacă în unele state acestea au fost efectiv vândute în mod liber.

39. Nu împărtășim obiecția Comisiei, întrucât, în opinia noastră, dispozițiile referitoare la autorizarea (prealabilă) și la înregistrarea armelor în cauză nu admit exclusiv interpretarea dată de Comisie. O asemenea interpretare ar depinde, de altfel, după cum recunoaște însăși Comisia, de aprecierea instanței de trimitere, a cărei trimitere preliminară beneficiază de prezumția de pertinență.

40. În orice caz, îndoielile exprimate nu prezintă un caracter ipotetic, iar soluția lor necesită interpretarea Directivei 91/477:

– pe de o parte, nu se poate exclude posibilitatea ca, chiar și în lipsa unei autorizări prealabile și a unei înregistrări în Belgia pentru acest tip de arme, să fie necesar să se evalueze în ce măsură acestea erau esențiale pentru configurarea regimului tranzitoriu;

– pe de altă parte, în cadrul examinării validității articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477, un aspect pe care Curtea va trebui să îl clarifice este acela dacă, în conformitate cu această directivă, în versiunea anterioară reformei din 2017, armele cu gloanțe oarbe care vor corespunde ulterior categoriei A punctele 6-8 erau supuse atât autorizării, cât și înregistrării, independent de regimul național aplicabil.

B. Validitatea articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 în raport cu articolele 20 și 21 din cartă

41. În cadrul analizei regimului tranzitoriu instituit prin articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477, instanța de trimitere invocă posibila încălcare a drepturilor fundamentale la egalitate în fața legii și la nediscriminare (articolele 20 și 21 din cartă).

42. Discriminarea interzisă de articolul 21 din cartă se referă la circumstanțele personale [20] de natură *subiectivă*, pe care se bazează o diferență de tratament nejustificată și prejudiciabilă pentru persoana care o suferă.

43. Decizia de trimitere nu precizează motivul pentru care, în speță, ar exista o discriminare de o asemenea natură. Dimpotrivă, din argumentația sa rezultă că eventuala diferență de tratament privește un element *obiectiv*, și anume proprietatea asupra anumitor arme (categoria A punctele 6-8), iar nu asupra altora (categoria A punctul 9), în raport cu un factor temporal, și anume data achiziționării acestora.

44. Prin urmare, ne vom concentra examinarea asupra articolului 20 din cartă, potrivit căruia dreptul la egalitate „impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv” [21].

45. Pentru a stabili dacă a existat o încălcare a acestui drept, este esențial să se aprecieze, în primul rând, dacă proprietarii de arme incluse de Directiva 91/477 (astfel cum a fost modificată) în categoria A punctele 6-8 se aflau într-o situație comparabilă cu cea a proprietarilor de arme clasificate în categoria A punctul 9.

[20] „[…] bazată pe motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală”. La alineatul (2) se adaugă cetățenia, cu anumite rezerve.

[21] Hotărârea din 17 octombrie 2013, Schaible (C-101/12, EU:C:2013:661, punctul 76).

46. În acest scop, trebuie să se verifice dacă, sub imperiul Directivei 91/477, înainte de modificarea sa prin Directiva 2017/853, achiziționarea și deținerea de arme semiautomate erau supuse condițiilor de autorizare și de înregistrare.

1. Armele cu gloanțe oarbe înainte de Directiva 2017/853

47. Intervenienții au opinii diferite asupra regimului armelor semiautomate cu gloanțe oarbe înainte de Directiva 2017/853:

– guvernul belgian [22] și Consiliul [23] susțin că vânzarea acestora era liberă și, prin urmare, nu necesitau nici autorizare, nici înregistrare;

– Comisia și Parlamentul susțin că ele intrau sub incidența noțiunii de armă de foc și, în consecință, erau supuse regimului specific armelor de această natură [24].

48. Considerăm că acest din urmă punct de vedere este mai pertinent, întrucât este conform cu noțiunea de „armă de foc" în sensul articolului 1 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 91/477, atât înainte, cât și după modificarea sa prin Directiva 2017/853. Această noțiune acoperă „orice armă portabilă cu țeavă care poate expulza, este concepută să expulzeze sau poate fi *[ușor*] transformată să expulzeze o alice, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie […]" [25].

49. Din observațiile intervenienților cu privire la acest aspect, le considerăm mai convingătoare pe cele prezentate de Parlament, la ale cărui argumente ne raliem. Această instituție arată că adăugarea punctului 9 în categoria A implică mai degrabă clarificarea unei norme care era deja în vigoare decât introducerea unei modificări de fond [26].

50. Acesta adaugă că armele din categoria A punctul 9 au fost inițial concepute pentru a propulsa alice, gloanțe sau proiectile și, în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 91/477 înainte de modificarea din 2017, nu ar fi putut fi excluse din noțiunea de armă de foc decât în una dintre situațiile enumerate la literele (a), (b) și (c) din secțiunea III din anexa I [27], dintre care niciuna nu era prezentă în speță.

[22] Punctele 26, 33 și 37 din observațiile sale scrise. Guvernul belgian și-a precizat poziția în ședință, arătând că înregistrarea menționată la punctul 33 nu se referea la armele cu gloanțe oarbe.

[23] Punctele 12 și 13 din observațiile sale scrise.

[24] Comisia, după ce a contestat admisibilitatea trimiterii preliminare în temeiul lipsei autorizării și a înregistrării în Belgia, recunoaște în continuare că armele cu gloanțe oarbe sunt „arme de foc", care erau, așadar, supuse regimului Directivei 91/477 înainte de modificarea acesteia (punctul 30 din observațiile sale scrise).

[25] Sublinierea noastră. Adverbul „ușor", care apare în versiunea în limba spaniolă, nu apare în celelalte versiuni lingvistice consultate (în germană: „eine Kugel oder ein anderes Geschoss mittels Treibladung durch einen Lauf verschießt, die für diesen Zweck gebaut ist oder die für diesen Zweck umgebaut werden kann"; în engleză: „may be converted to expel a shot, bullet or projectile"; în franceză: „qui propulse des plombs, une balle ou un projectile par l'action de la combustion d'une charge propulsive, ou qui est conçue pour ce faire ou peut être transformée à cette fin"; în italiană: „o può essere trasformata al fine di espellere un colpo"; în portugheză: „que possa ser modificada para disparar balas ou projéteis"; sau în română: „sau poate fi transformată să expulzeze o alice, un glonț sau un proiectil"). Lăsând deoparte absența sa din alte versiuni lingvistice, nu considerăm, din punctul de vedere al siguranței, că dificultatea sau ușurința transformării este un element adecvat pentru a stabili dacă o armă este sau nu o armă de foc. Simpla posibilitate de transformare presupune, în sine, un risc.

[26] Observațiile Parlamentului, punctul 23. În nota de subsol 7, acesta arată că același model este urmat în completările de la punctul 8 din categoria B și de la punctul 5 din categoria C, pentru arme cu gloanțe oarbe derivate din transformarea armelor supuse autorizării și, respectiv, declarării.

[27] Și anume: (a) arme dezactivate permanent; (b) arme concepute în scopul de alarmare, semnalizare, protejare, abataj, pescuit cu harpon sau în scopuri industriale sau tehnice, cu condiția să nu poată fi utilizate decât în acel scop; sau (c) arme antice sau reproduceri ale acestora.

51. În această privință, susține că:

– în ceea ce privește litera (a), armele de la punctul 9 din categoria A au suferit o transformare mai puțin radicală decât cea care a condus la dezactivarea lor, permițându-le să funcționeze, chiar dacă numai pentru a trage gloanțe oarbe. Distincția este clară, întrucât armele dezactivate din categoria A sunt clasificate nu ca arme de foc interzise, ci în categoria C punctul 6, ca arme care fac obiectul unei declarări;

– în ceea ce privește literele (b) și (c), armele enumerate la aceste litere (cu excepția reproducerilor de arme antice)[28] nu au suferit modificări prin reforma din 2017, de unde se poate deduce că nu fac parte din categoria A punctul 9.

52. Prin urmare, transformarea unei arme de foc într-o armă cu gloanțe oarbe nu a modificat condiția sa originară (de armă de foc supusă regimului armonizat prevăzut de Directiva 91/477), în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) punctul 1 din această directivă, înainte de modificarea sa prin Directiva 2017/853.

53. După cum am arătat deja, suntem de acord în esență cu aceste argumente, care merită însă o anumită consolidare.

54. Armele semiautomate transformate în arme cu gloanțe oarbe sunt echipate cu mecanisme concepute inițial să suporte focuri de armă reale. În această măsură, ele intră în mod clar în noțiunea prevăzută la articolul 1 alineatul (1) punctul 1 al doilea paragraf din Directiva 91/477, înainte de modificarea sa prin Directiva 2017/853[29].

55. Astfel, acest tip de „obiect" poate fi transformat pentru a expulza o alice, un glonț sau un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie. În plus, în condițiile în care „are aspectul unei arme de foc" și, „ca urmare a construcției sale sau a materialului din care este confecționat, poate fi […] transformat în acest scop", ce obiect ar putea fi mai adaptat în acest scop decât arma inițială transformată?

56. Același rezultat se obține din perspectiva opoziției cu armele dezactivate. Într-o altă trimitere preliminară[30], s-a ridicat problema dacă acestea din urmă se încadrează în noțiunea de armă de foc. Am înclinat atunci să se răspundă în mod afirmativ, arătând că:

– orice armă include anumite „componente esențiale". Scopul dezactivării este tocmai acela de a se asigura „că toate componentele esențiale ale armei de foc în cauză au devenit definitiv nefuncționale și imposibil de demontat, înlocuit sau modificat"[31];

– aceste componente esențiale constituie ele însele o armă de foc, conform definiției de la articolul 1 alineatul (1b) din Directiva 91/477, înainte de modificarea sa prin Directiva 2017/853[32].

[28] Fiind arme de foc, acestea vor fi incluse în categoria relevantă din secțiunea II din anexa I, întrucât aceste „reproduceri […] pot fi construite prin recurgerea la tehnici moderne care să amelioreze durabilitatea și precizia lor, sugerând în acest mod că astfel de arme sunt susceptibile să prezinte un grad de pericol superior celui al armelor vechi adevărate" (Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul, punctul 129).

[29] Modificarea introdusă prin Directiva 2017/853 nu a fost substanțială cu privire la acest aspect.

[30] Cauza A (Circulația armelor de foc dezactivate), în care am prezentat concluziile la 7 iulie 2022 (C-296/21, EU:C:2022:538).

[31] Secțiunea III litera (a) din anexa I la Directiva 91/477, înainte de modificarea sa prin Directiva 2017/853.

[32] Reforma efectuată prin Directiva 2008/51 a introdus la articolul 1 alineatul (1b) din Directiva 91/477, ceea ce era prevăzut inițial în anexa I secțiunea II litera (b).

57. Dacă acest lucru este valabil pentru armele dezactivate, trebuie să fie cu atât mai valabil pentru armele care au suferit transformări care le permit să tragă cu muniție oarbă. În cazul armelor semiautomate transformate pentru acest tip de tragere, componentele esențiale rămân intacte și operaționale, cu excepția țevii [33]. Modificarea introdusă prin Directiva 2017/853, care a extins catalogul componentelor esențiale [în prezent enumerate la articolul 1 alineatul (2)], confirmă această afirmație [34].

58. Pe scurt, armele semiautomate existente la intrarea în vigoare a reformei Directivei 91/477, care erau clasificate în categoria B și, în urma reformei, făceau parte din categoria A punctele 6-8, necesitau o autorizare și o înregistrare, indiferent dacă erau sau nu erau adaptate pentru a trage gloanțe oarbe.

59. Dacă statele membre au respectat sau nu acest criteriu atunci când și-au stabilit normele interne este o chestiune diferită. Din informațiile furnizate reiese că, în unele dintre acestea (șase, inclusiv Belgia), nu aceasta a fost situația [35]. Această împrejurare nu poate însă repune în discuție ceea ce s-a expus până în prezent.

2. Diferența de tratament și egalitatea în fața legii

60. Prin urmare, proprietarii de arme semiautomate clasificate în categoria A punctele 6-8, deși se află într-o situație comparabilă (în ceea ce privește statutul lor juridic), sunt tratați diferit: dacă dețin arme care nu au fost transformate, aceștia intră sub incidența regimului tranzitoriu prevăzut la articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477, după reforma efectuată prin Directiva 2017/853; dacă aceste arme au fost adaptate pentru a trage gloanțe oarbe, nu pot beneficia de regimul tranzitoriu.

61. O diferență de tratament al unor situații comparabile „poate fi justificată dacă aceasta este întemeiată pe un criteriu obiectiv și rezonabil, mai precis dacă se află în legătură cu un scop admisibil din punct de vedere legal, urmărit de legislația în cauză, iar această diferență este proporțională cu scopul urmărit de tratamentul în cauză” [36].

62. Având în vedere că, în speță, îndoiala cu privire la validitate se extinde la un act normativ al Uniunii, „revine legiuitorului Uniunii sarcina de a dovedi existența unor criterii obiective formulate ca justificare și de a prezenta Curții elementele necesare verificării de către aceasta a existenței criteriilor respective” [37].

[33] Operațiunile de transformare a unei arme de foc reale într-o armă cu gloanțe oarbe se concentrează asupra țevii armei. Prin intermediul mai multor știfturi care trec prin țeavă, ieșirea unui proiectil este împiedicată fizic, lăsând în același timp spațiu pentru evacuarea gazelor rezultate din arderea pulberii din cartușul orb. Unul dintre știfturi trebuie să fie de-a lungul camerei, care coincide cu partea din față a spațiului pentru glonț, pentru a împiedica pătrunderea unui cartuș cu glonț real și pentru a evita astfel accidentele.

[34] Spre deosebire de reconstrucția unei arme prin asamblarea unor componente esențiale care provin din alte arme, reconversia unei arme de foc prin anularea adaptărilor țevii pentru tragerea cu gloanțe oarbe se efectuează pe suportul structural nealterat al componentelor esențiale ale armei inițiale, fără să fie necesară nicio modificare sau ajustare.

[35] Un număr mare de state membre s-au conformat acestuia. Răspunsurile Parlamentului, ale Consiliului și ale Comisiei la o întrebare adresată de Curte sunt unanime în sensul că numai în șase state membre achiziționarea și deținerea de arme cu gloanțe oarbe nu erau supuse autorizării. În ședință, a reieșit că varietatea soluțiilor legislative naționale (în ceea ce a fost descris drept o cacofonie și un haos legislativ) a fost un factor decisiv în soluția adoptată pentru a clarifica și a reglementa mai detaliat ceea ce rezulta deja din Directiva 91/477 înainte de reforma din 2017.

[36] Hotărârea din 17 octombrie 2013, Schaible (C-101/12, EU:C:2013:661, punctul 77).

[37] *Ibidem*, punctul 78.

63. Instituțiile interveniente au opinii diferite în ceea ce privește comparabilitatea situației proprietarilor de arme din categoria A punctele 6-8 cu cea a proprietarilor de arme din categoria A punctul 9:

– Parlamentul, deși susține necesitatea autorizării pentru armele cu gloanțe oarbe înainte de reforma efectuată prin Directiva 2017/853, arată că proprietarii acestora nu se aflau într-o situație comparabilă cu cea a proprietarilor de arme din categoria A punctele 6-8 [38];

– potrivit Consiliului, întrucât armele cu gloanțe oarbe nu necesitau autorizare și înregistrare, proprietarii acestora nu se aflau într-o situație comparabilă cu cea a proprietarilor de arme din categoria A punctele 6-8. Cu toate acestea, el admite că, în temeiul articolului 3 din Directiva 91/477, statele membre puteau institui un regim mai strict și puteau solicita o autorizație;

– Comisia susține că nimic nu ar împiedica statele membre să aplice un tratament similar armelor din categoria A punctele 6-8 și acestor arme care, după ce au fost adaptate pentru a trage cu gloanțe oarbe, sunt clasificate în categoria A punctul 9. Directiva nu ar crea, în sine, o obligație susceptibilă să aducă atingere dreptului la egalitatea de tratament.

64. Având în vedere diversitatea punctelor de vedere ale instituțiilor, în ședință s-a dezbătut aspectul dacă extinderea regimului tranzitoriu prevăzut la articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853, la armele cu gloanțe oarbe ar fi compromis obiectivul de protecție a siguranței publice urmărit de această din urmă directivă.

65. Cu diferite nuanțe, instituțiile au fost de acord că regimul tranzitoriu a fost conceput în funcție de varietatea modelelor existente până atunci în statele membre. Un criteriu diferit de cel prevăzut la articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 a fost utilizat pentru armele cu gloanțe oarbe: în loc să se pună accentul pe autorizarea pe categorii de arme (astfel cum face acest articol), preferința a fost aceea de a se ține seama de posibilitățile de derogare prevăzute la articolul 6, care permite examinarea *ad casum* a circumstanțelor proprietarului armei cu gloanțe oarbe care a fost transformată.

66. Această explicație prezintă, în opinia noastră, cel puțin trei inconveniente, din punctul de vedere al dreptului la egalitate al proprietarilor de arme semiautomate, care au fost sau nu transformate și care, în ambele cazuri, au fost dobândite în mod legal înainte de 13 iunie 2017.

67. În primul rând, disparitatea legislativă la nivel național nu justifică adoptarea unor soluții care să ignore realitatea domeniului de aplicare (unic) al Directivei 91/477, înainte de modificarea sa prin Directiva 2017/853.

68. În al doilea rând, nimic nu ar fi împiedicat recunoașterea unui regim tranzitoriu pentru proprietarii de arme semiautomate care au fost transformate pentru a trage cu gloanțe oarbe, cu prudența cuvenită, cu condiția ca (în statele membre care nu le-au supus autorizării) proprietarii lor să le înregistreze în mod corespunzător. Această soluție, la care vom face referire mai departe, ar fi împiedicat ca proprietarii unor asemenea arme să fie privați brusc de deținerea lor în statele membre (majoritatea) care dispuneau de regimul de autorizare prealabilă.

[38] Deși se întemeiază pe diversitatea regimurilor juridice din statele membre (punctele 49 și 52 din observațiile sale scrise), în răspunsul la o întrebare a Curții el a afirmat că această diversitate „nu poate avea ca efect modificarea domeniului de aplicare al Directivei 91/477”.

69. În al treilea rând, recurgerea la regimul prevăzut la articolul 6 din Directiva 91/477 nu remediază inegalitatea de tratament. Desigur, această directivă, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853, a reglementat, după instituirea interdicției armelor din categoria A, un regim derogatoriu [articolul 6 alineatele (2)-(7)]. Potrivit acestei dispoziții:

– regula generală [alineatul (1)] este interdicția cu privire la „achiziționarea și deținerea de arme de foc, de componente esențiale și de muniție clasificate în categoria A", statele membre fiind obligate să se asigure că cele „care sunt deținute în mod ilegal, cu încălcarea acestei interdicții, sunt confiscate";

– în temeiul excepțiilor, autorizația poate fi acordată pentru arme de foc, componente esențiale și muniție clasificate în categoria A în cazuri specifice[39]. Prin urmare, se oferă o marjă de apreciere pentru reducerea impactului interdicției asupra anumitor proprietari de asemenea arme, în vederea asigurării proporționalității acestei interdicții.

70. Cu toate acestea, nu toate armele semiautomate care au fost transformate pentru a trage gloanțe oarbe intră sub incidența excepțiilor prevăzute la articolul 6 din Directiva 91/477, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853. În special:

– scopul utilizării lor pentru apărarea personală nu este suficient pentru a înlătura, fie și temporar, interzicerea deținerii lor;

– de asemenea, sunt excluși practicanții de tir sportiv care doresc să păstreze arme din categoria A punctul 9, întrucât articolul 6 alineatul (6) limitează excepția la cele din categoria A punctele 6 și 7.

71. Prin urmare, deși articolul 6 atenuează oarecum anomalia, nu o elimină complet, ceea ce confirmă că discuția se înscrie chiar în cadrul regimului tranzitoriu prevăzut la articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477.

72. În opinia noastră, compararea armelor este decisivă pentru soluționarea problemei. În timp ce unele dintre acestea (cele clasificate în categoria A punctele 6, 7 sau 8) sunt pe deplin funcționale și capabile să tragă gloanțe sau proiectile, altele (cele din categoria A punctul 9) nu fac decât să detoneze și să expulzeze gaze. Primele reprezintă un pericol real, iar cele din urmă oferă un risc potențial în caz de repunere în starea anterioară.

73. Prin urmare, din punctul de vedere al siguranței, ar fi rezonabil și proporțional în mod obiectiv ca armele din categoria A punctul 9 să fie tratate mai puțin riguros decât armele din categoria A punctele 6-8. În schimb, soluția juridică este exact opusă.

74. Cu siguranță, există riscul ca armele semiautomate cu gloanțe oarbe să fie transformate pentru a expulza gloanțe sau proiectile prin acțiunea unui combustibil de propulsie. Prin urmare, ar fi rezonabil ca acestea să fie clasificate în categoria A (și anume interzicerea lor). Obiectivul protecției siguranței publice a fost, în sensul considerentului (20) al Directivei 2017/853, obiectivul decisiv pentru introducerea categoriei A punctul 9.

[39] A se vedea Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul, punctul 122. Aceste autorizări excepționale, însoțite de precauții legate de siguranța și de ordinea publică în scopul identificării, înregistrării, depozitării, custodiei și controlului armelor, se acordă pentru: i) „[…] în scopul protejării infrastructurii critice, a transporturilor comerciale maritime și a convoaielor cu valoare ridicată, precum și în scopuri de apărare națională, scopuri educaționale, culturale, istorice și de cercetare"; ii) „colecționari"; iii) „armurieri și intermediari"; iv) „muzee"; și v) „practicanți de tir sportiv".

75. Cu toate acestea, armele semiautomate din categoria A punctele 6, 7 sau 8 prezintă, după cum tocmai am indicat, cel puțin același risc: fără să fie nevoie de transformare, ele sunt apte să expulzeze gloanțe sau proiectile (într-un număr limitat). Prin urmare, ar fi fost de asemenea rezonabil ca ele să fie clasificate în categoria A, a armelor interzise.

76. Ceea ce este mai puțin logic, din punctul de vedere al obiectivului siguranței publice, este, repetăm, faptul că, în ce privește armele cele mai periculoase (arme semiautomate care nu au fost transformate), deținerea lor este autorizată cu titlu tranzitoriu, în timp ce același regim tranzitoriu nu este acceptat pentru cele care, teoretic, sunt mai puțin periculoase deoarece au fost transformate în arme cu gloanțe oarbe.

77. În observațiile lor scrise, instituțiile intervenientе susțin că lipsa înregistrării prealabile a armelor cu gloanțe oarbe ar împiedica controlul armelor existente. Cu toate acestea, nu credem că această explicație este satisfăcătoare:

– în primul rând, întrucât Directiva 91/477 prevede, de la bun început, înregistrarea armelor care nu au fost declarate. Articolul 8 alineatul (1) al doilea paragraf din aceasta impune statelor membre să prevadă „declarația obligatorie pentru toate armele de foc din categoria C deținute în acest moment pe teritoriul lor, în termen de un an de la intrarea în vigoare a dispozițiilor de drept intern care transpun prezenta directivă". Același mecanism ar fi putut fi extins la armele din celelalte categorii, în special la cele din categoria A punctul 9;

– în al doilea rând, deoarece această explicație nu este valabilă pentru statele membre (majoritatea) care chiar au prevăzut regimuri de autorizare și de înregistrare pentru acest tip de arme;

– în al treilea rând, deoarece nu se oferă nicio justificare pentru impedimentele care ar fi apărut ca urmare a instituirii unei perioade tranzitorii de declarare și de înregistrare, ca alternativă mai puțin împovărătoare decât lipsa oricărui regim tranzitoriu [40].

78. În concluzie, considerăm că articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 este contrar principiului egalității de tratament în fața legii, întrucât, fără o justificare rezonabilă, tratează situații comparabile în mod diferit.

79. În cazul în care Curtea este de acord cu aprecierea noastră, nu este necesar să se examineze dacă această dispoziție este conformă cu articolul 17 alineatul (1) din cartă sau cu principiul protecției încrederii legitime. Pentru cazul în care nu aceasta va fi situația, le vom examina pe scurt.

[40] Instituțiile intervenientе nu au furnizat în ședință nicio explicație satisfăcătoare cu privire la acest aspect, limitându-se să reitereze că soluția se regăsește la articolul 6 din Directiva 91/477.

C. Validitatea articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 în raport cu articolul 17 alineatul (1) din cartă

80. Premisa este că persoanelor care au achiziționat arme din categoria A punctele 6-8, transformate în arme cu gloanțe oarbe, înainte de 13 iunie 2017, li se interzice să le dețină, chiar și temporar. Întrebarea este dacă această ingerință adusă dreptului de proprietate este justificată în mod rezonabil sau, dimpotrivă, este disproporționată [41].

81. Aceeași problemă a apărut în cauza în care a fost pronunțată Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul. În acea hotărâre, Curtea, după ce și-a reiterat jurisprudența referitoare la articolul 17 alineatul (1) din cartă [42], a statuat că interzicerea armelor de foc semiautomate prevăzute în anexa I secțiunea II categoria A punctele 6-8 din Directiva 91/477, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853, nu constituie o ingerință disproporționată în dreptul de proprietate al proprietarilor lor.

82. Cu toate acestea, motivele care au condus la pronunțarea acelei hotărâri au fost în esență următoarele:

– acest regim tranzitoriu a fost introdus la articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853, astfel încât această directivă „nu impune exproprierea proprietarilor de asemenea arme care au fost achiziționate înainte de intrarea sa în vigoare” [43];

– interdicția „[…] pe de o parte, se limitează, în principiu, la prevenirea dobândirii dreptului de proprietate asupra unui bun și, pe de altă parte, este însoțită de ansamblul excepțiilor și al derogărilor prevăzute la articolul 6 alineatele (2)-(6) din Directiva 91/477 […]” [44].

83. Or, primul dintre aceste motive nu se aplică armelor semiautomate din categoria A punctele 6-8, transformate pentru a trage gloanțe oarbe, care sunt clasificate în categoria A punctul 9. Lipsa unui regim tranzitoriu pentru acestea înseamnă că armele dobândite în mod legal *înainte* de 13 iunie 2017 sunt considerate pur și simplu interzise și trebuie confiscate.

84. În ceea ce privește al doilea motiv, am explicat deja că articolul 6 din Directiva 91/477, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853, nu remediază deficiențele existente, întrucât face imposibilă regularizarea unor categorii importante de arme cu gloanțe oarbe deținute în mod legal, care nu sunt acoperite de această dispoziție. În atare cazuri, proprietarii de arme cu gloanțe oarbe achiziționate anterior și în mod legal, înainte de 13 iunie 2017, suferă o deposedare imediată, fără un regim tranzitoriu, care nu este însoțită de o dispoziție de despăgubire.

85. Desigur, legiuitorul Uniunii poate exclude posibilitatea de a se păstra proprietatea asupra unor arme de foc dobândite anterior și în mod legal, ținând seama de „folosința bunurilor în interesul general, în sensul articolului 17 alineatul (1) a treia teză din cartă” [45].

[41] În opinia instanței de trimitere, ar putea exista o expropriere *de facto* care, în lipsa unei despăgubiri integrale și prealabile, ar încălca articolul 17 alineatul (1) din cartă.

[42] Aceasta a precizat că „nu interzice, în mod absolut, lipsirea de bunuri”, ci „prevede totuși că aceasta nu poate interveni decât pentru utilitatea publică, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, și în schimbul unei despăgubiri juste acordate în timp util pentru pierderea acestei proprietăți”.

[43] A se vedea Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul, punctul 135.

[44] *Ibidem*, punctul 136.

[45] *Ibidem*, punctul 137.

86. Cu toate acestea, atunci când decide să facă acest lucru pentru armele achiziționate anterior și în mod legal, în privința cărora, fără nicio posibilitate de a beneficia de excepții generale, este posibilă numai abandonarea sau dezactivarea permanentă, garanția dreptului de proprietate nu este respectată.

87. Această garanție nu ar putea fi asigurată decât prin despăgubirea proprietarului deposedat, dispoziție care nu este prevăzută de Directiva 91/477, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853.

88. Unele dintre instituțiile interveniente susțin că răspunderea ar trebui să incumbe statelor membre, arătând că acestea sunt cele care trebuie să asigure transpunerea corectă a directivelor și că, la transpunerea în dreptul lor intern a Directivei 91/477, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2017/853, ele aveau posibilitatea să prevadă despăgubiri [46].

89. Această teză ar putea fi valabilă în cazul în care reglementarea Uniunii ar conferi statelor membre o marjă de apreciere, însă nu în cazul în care, precum în speță, o interpretare coroborată a articolului 6 și a articolului 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477 nu permite ca anumite categorii de arme semiautomate transformate pentru tragerea cu gloanțe oarbe, achiziționate în mod legal, să continue să fie deținute în mod legal.

D. Principiul protecției încrederii legitime

90. „Conform unei jurisprudențe constante a Curții, dreptul de a se prevala de principiul protecției încrederii legitime presupune că autoritățile competente ale Uniunii au furnizat persoanei interesate asigurări precise, necondiționate și concordante, emise de surse autorizate și de încredere. Astfel, acest drept aparține oricărui justițiabil pe care o instituție, un organ, un organism sau o agenție a Uniunii, prin furnizarea unor asigurări precise, l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate. Constituie astfel de asigurări, indiferent de forma în care sunt comunicate, informațiile precise, necondiționate și concordante” [47].

91. Asemenea celor trei instituții interveniente în prezenta procedură (Parlamentul, Consiliul și Comisia), considerăm că în decizia de trimitere nu a fost identificată nicio garanție pe care legiuitorul Uniunii sau alte autorități ale acesteia să o fi oferit proprietarilor de arme clasificate în categoria A punctul 9 din Directiva 91/477 și care să stea la baza unor așteptări ale acestora că ar putea să păstreze aceste arme, achiziționate înainte de 13 iunie 2017, prin intermediul unui regim tranzitoriu.

92. Dimpotrivă, studiile care au precedat reformei efectuate prin Directiva 2017/853 au evidențiat diferențele dintre reglementările statelor membre privind punerea în aplicare a Directivei 91/477 și au sugerat definirea unor criterii uniforme pentru armele de alarmă sau de spectacol pentru a preveni transformarea lor în arme de foc adevărate [48].

[46] Parlamentul European este cel care a susținut astfel, în special în ședință.

[47] Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 97).

[48] A se vedea Hotărârea Republica Cehă/Parlamentul și Consiliul, punctele 87 și 89, precum și Raportul Comisiei către Consiliu și Parlamentul European din 18 noiembrie 2015 privind „Evaluarea REFIT a Directivei 91/477/CE a Consiliului din 18 iunie 1991, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/51/CE din 21 mai 2008, privind controlul achiziționării și deținerii de arme” [COM(2015) 751 final].

93. Dacă, în raport cu articolul 3 din Directiva 91/477, era de așteptat o înăsprire generală a condițiilor de deținere a armelor de foc, antecedentele imediate ale reformei indicau în mod specific această tendință.

V. Concluzie

94. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem Curții să răspundă Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională, Belgia) după cum urmează:

„Articolul 7 alineatul (4a) din Directiva 91/477/CEE a Consiliului din 18 iunie 1991 privind controlul achiziționării și deținerii de arme, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2017/853 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017, încalcă articolele 17 și 20 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în măsura în care:

nu autorizează statele membre nici să extindă regimul tranzitoriu pe care îl prevede pentru armele de foc semiautomate clasificate în categoria A punctele 6-8 din secțiunea II din anexa I la aceleași arme care, fiind transformate pentru a trage gloanțe oarbe, sunt clasificate în categoria A punctul 9 din secțiunea II din anexa I la directiva menționată, nici să instituie un regim similar pentru acestea din urmă;

nu prevede despăgubiri pentru cazurile de privare de proprietate și de utilizare a armelor achiziționate în mod legal, în cazul în care proprietarii acestora nu pot beneficia de posibilitatea excepțională de autorizare prevăzută la articolul 6 din Directiva 91/477."